

Poznań, 5 grudnia 2019 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.4.3.2019.3.7

Pani
Urszula Hańczyk
Kierownik
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Dutkiewicza 5
63-100 Śrem

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.)*, zwanej dalej ustawą, oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Katarzyna Świdurska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Maria Gliniecka – inspektor wojewódzki,

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 2 października 2019 r., znak: KN-II.0030.339.2019.1 oraz upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 8 października 2019 r., znak: KN-II.0030.350.2019.1 (*zał. 1., zał. 1a. Upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego*) w dniach: 3, 7, 9 i 21 października 2019 r. przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie z siedzibą pod adresem: ul. Dutkiewicza 5, 63-100 Śrem, które w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „PCPR”, „Organizatorem”, „Centrum” lub „Jednostką”.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań dotyczących funkcjonowania i wspierania rodzin zastępczych wynikających z ww. ustawy.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli (*zał. 2.-2a. Oświadczenia kontrolerów z 1 października 2019 r.*).

Podczas czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowy z Kierownikiem PCPR – Panią Urszulą Hańczyk, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej – Panią P.W. oraz psychologiem – Panią J.W.

Dokonano analizy dokumentacji wybranej rodziny zastępczej oraz dziecka w niej umieszczonego. Analiza dotyczyła także kwalifikacji osób zatrudnionych w ww. Jednostce prowadzących sprawę wybranej rodziny zastępczej.

Kierownik PCPR wyznaczyła Panią P.W. do udzielenia informacji i wyjaśnień w zakresie prowadzonej kontroli (*zał. 3. Wyznaczenie osoby do udzielenia informacji i wyjaśnień w zakresie prowadzonej kontroli*).

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie działa na podstawie Uchwały Nr IV/13/98 Rady Powiatu Śremskiego z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie (*zał. 4. Kserokopia Uchwały Nr IV/13/98 Rady Powiatu Śremskiego z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie*). W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że PCPR w Śremie nie ma statutu, określającego organizację i zasady funkcjonowania Jednostki. Z informacji uzyskanych w tej sprawie wynika, że jedynym dokumentem, na mocy którego utworzono Centrum jest ww. Uchwała (*zał. 4, zał. 4a Adnotacja Urzędowa z 25 października 2019 r.*). Powyższe, jest **niezgodne z art. 12 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.)**. Jednocześnie w Regulaminie Organizacyjnym Jednostki zapisano, iż *PCPR działa na podstawie: statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie*, co jest sprzeczne ze stanem faktycznym.

Podczas kontroli nie przedstawiono zarządzenia Starosty Średzkiego o wyznaczeniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co jest **niezgodne z art. 76 ust. 1 i 2 ww. ustawy**. Z ustaleń dokonanych podczas kontroli wynika, że zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje jednak PCPR. Na podstawie uchwały Nr 59/432/12 Zarządu Powiatu w Śremie z dnia 1 lutego 2012 r. przyjęto Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, który określa strukturę wewnętrzną i zasady funkcjonowania PCPR (*zał. 5. Kserokopia Uchwały Nr 59/432/2012 Zarządu Powiatu w Śremie z dnia 1 lutego 2012 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie*).

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w Regulaminie Organizacyjnym kontrolowanej Jednostki, w rozdziale III *Struktura organizacyjna Centrum* w § 7 pkt 1 wyszczególniono wewnętrzne komórki organizacyjne Centrum, do których zaliczono działy: *Dział Finansowo - Organizacyjny, Dział Pomocy Społecznej, Dział do spraw Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych*, nie wymieniono natomiast *zespołu ds. pieczy zastępczej*, co jest **niezgodne z art. 76 ust. 2 ww. ustawy**.

Wzmianka dotycząca wyodrębnienia zespołu ds. pieczy zastępczej znajduje się dopiero w schemacie organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, w Dziale pomocy społecznej. Jednakże treść tego załącznika jest niezgodna z § 7 Regulaminu Organizacyjnego, który wskazuje jedynie trzy działy w strukturze PCPR i nie określa, aby w ramach Działu Pomocy Społecznej funkcjonował Zespół ds. Pieczy Zastępczej. Co więcej § 7 stanowi, że *„Działy, każde w zakresie określonym w regulaminie organizacyjnym,*

podejmują działania i prowadzą sprawy związane z realizacją zadań Centrum”. Skoro w treści Regulaminu Organizacyjnego zadania z zakresu pieczy zastępczej przypisane zostały do zadań Działu Pomocy Społecznej (§ 11 ust. 2 Regulaminu), to wskazanie w załączniku bliżej nieokreślonego Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, nie można uznać za utworzenie tego działu w strukturach PCPR na podstawie art. 76 ust. 2 ww. ustawy.

Dodatkowo z oświadczenia Kierownika PCPR z 11 października 2019 r. wynika, że w Zespole ds. Pieczy Zastępczej zatrudnione są trzy osoby na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz, że Zespół ten wspierany jest przez pracowników Działu Pomocy Społecznej: inspektora, psychologa oraz pomoc administracyjną (*zał. 6. Oświadczenie Kierownika PCPR w sprawie składu Zespołu ds. Pieczy Zastępczej*), co także sugeruje, że niektóre zadania, np. psychologa, wykonywane są w Dziale Pomocy Społecznej, a nie w Zespole ds. Pieczy Zastępczej.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429).

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Księgi kontroli” pod nr 2/2019.

Biorąc pod uwagę nieprawidłowości stwierdzone w zakresie objętym kontrolą, działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, **zostały ocenione negatywnie**. W związku z nieprawidłowościami wydano zalecenia.

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę obowiązek zapewnienia dziecku środowiska rodzinnego, szczególnej ochrony przysługujących mu praw, atmosfery ciepła i zrozumienia w trosce o jego harmonijny rozwój rekomenduję:

1. sporządzać plany pomocy dziecku w taki sposób, aby wskazane metody działania przekładały się na realizację celu pracy z dzieckiem,
2. analizować sposób sprawowania opieki przez rodzinę zastępczą tak, aby móc reagować w sytuacjach tego wymagających i na bieżąco informować sąd,
3. wzmacniać kompetencje rodziny zastępczej, w szczególności poprzez zorganizowanie szkoleń.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu PCPR, w badanym obszarze, zalecam:

4. **Skreślono skutek zastrzeżeń wniesionych do zaleceń pokontrolnych.**
5. **Skreślono skutek zastrzeżeń wniesionych do zaleceń pokontrolnych.**
6. **Każdorazowo weryfikować warunki mieszkaniowe kandydatów na rodzinę zastępczą poprzez sprawdzenie ich w miejscu faktycznego miejsca zamieszkiwania, zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy.**
7. **Podejmować wobec rodzin zastępczych działania mające na celu zapewnienie przebywającym w niej dzieciom poczucia stabilnego środowiska wychowawczego, poczucia bezpieczeństwa oraz ochrony przed arbitralną i bezprawną ingerencją w jego życie, zgodnie z art. 4 pkt 4 i 7 oraz art. 40 ust. 1 pkt 5 i 6 w zw. z art. 77 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy.**
8. **Podejmować intensywne działania wobec rodziny zastępczej, kiedy przestaje być spełniany podstawowy warunek do pełnienia przez nią funkcji, tj. dawania rękami należytego sprawowania pieczy zastępczej, zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 77 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy.**
9. **Podczas dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka:**
  - a. **analizować stosowane metody pracy z dzieckiem i rodziną, zgodnie z art. 129 pkt 2 ww. ustawy,**
  - b. **poddawać ocenie stan zdrowia dziecka i jego aktualne potrzeby, zgodnie z art. 129 pkt 5 ww. ustawy,**
  - c. **uwzględniać zdanie dziecka, zgodnie z art. 4a ww. ustawy.**
10. **Dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, tj. tak często, jak wymaga tego zmieniająca się sytuacja dziecka, nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z art. 131 ust. 1 ww. ustawy.**
11. **Sporządzać plany pomocy dziecku lub jego modyfikacje:**
  - a. **w taki sposób, aby zawierały cel główny, zgodnie z wytycznymi zwartymi w art. 33 w zw. z art. 77 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy,**
  - b. **każdorazowo, po dokonanej ocenie sytuacji dziecka, a zwłaszcza wobec jej zmiany, zgodnie z art. 129 pkt 3 ww. ustawy.**
12. **Dokonywać oceny rodziny zastępczej w taki sposób, aby pierwsza ocena była dokonana nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej, zgodnie z art. 134 ust. 1 ww. ustawy.**

Informacje końcowe

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 12 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) *Monika Donke- Cieślewicz*
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządzony został przez:
- Katarzynę Świdurską- inspektora wojewódzkiego
(9.01.2020 r.)

Dokument otrzymują:

1. Adresat.
2. Aa.